Webdesignér – interakční designér / webdesignérka – interakční designérka (kód: 18-012-R)

Autorizující orgán: Digitální a informační agentura
Skupina oborů: Informatické obory (kód: 18)
Týká se povolání: Webový interakční designer
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 6

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Identifikace požadavků a představ zákazníka o webových stránkách	6
Základy výzkumu požadavků uživatelů na webovou prezentaci	6
Zpracování návrhu obsahu a struktury webu	6
Zpracování návrhu uživatelského rozhraní webové prezentace	6
Evaluace návrhu webu	6
Analýza a zhodnocení webu a jeho grafického návrhu	6
Aplikace základů kognitivní psychologie a behaviorální ekonomie pro práci na webové prezentaci	6

Platnost standardu

Standard je platný od: 03.06.2023

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Praktická část zkoušky probíhá na uchazečem zvolené platformě. Zpracovaná zadání jsou ve standardních formátech pro tvorbu a publikaci dokumentů (.docx, .xlsx, .pptx – Office Open XML formáty, .jpeg, .png, .gif, .pdf). Video soubory musí být uloženy s běžným kodekem v kontejneru .avi, .wmv, popř. .ogg nebo .mkv.

Časový harmonogram samostatné práce:

- Uchazeč obdrží zadání nejpozději 3 týdny před termínem zkoušky.
- Uchazeč má právo zvolit si platformu pro realizaci zkoušky nejpozději 5 dní před konáním zkoušky po dohodě s autorizovanou osobou.
- Nejméně 3 dny před termínem praktické zkoušky uchazeč předloží testovací scénář, který použil pro provedení testování a video nahrávku ze všech sezení uživatelského testování. Tato nahrávka musí obsahovat záznam dění na obrazovce počítače (případně jiného zařízení – tablet, chytrý telefon) účastníka a jeho hlas. Není nutné (ale vhodné), aby obsahovala také záběr obličeje účastníka.
- Autorizovaná osoba je povinna v den vyhlášení termínu zkoušky zveřejnit informace o dostupných technologiích

Zkouška se skládá ze čtyř částí: obhajoby samostatné práce, písemného ověření, ústního ověření a praktického předvedení s ústním ověřením.

Samostatná práce
Cílem samostatné práce je ověřit schopnost evaluovat použitelnost konkrétního webu, navrhnout a jasně popsat zjištěné nedostatky, tzn. ověřit kompetenci "Evaluace návrhu webu" kritérium b).
Zadání samostatné práce bude obsahovat:

- Konkrétní webovou prezentaci, která bude předmětem uživatelského testování - zkoušející zvolí webovou prezentaci podle svého uvážení. Pokud není webová prezentace volně dostupná, musí zajistit přístup pro zkoušeného a účastníky testování. Webová prezentace by měla být zvolena s ohledem na to, aby příliš neomezovala cílovou skupinu.
- Definici kritérií pro nábor účastníků uživatelského testování a vzor souhlasu s pořízením záznamu pro potřeby zkoušky.
- Cíle pro testování - co má testování ověřit.

Uchazeč připraví testovací scénář, provede uživatelské testování, které vyhodnotí, a sepíše výslednou zprávu.
Je na uchazeči, aby si vybral mezi prezenčním nebo vzdáleným moderovaným testováním. Uchazeč musí moderovat uživatelské testování sám.
Vyhodnocení práce se provádí v praktické části s ústní obhajobou.

Písemné ověření
Písemné ověření má dvě části.
Uchazeč v první části prokáže znalosti písemným testem (rozsah asi 60 min. – 32 otázek).
Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování profesní kvalifikace
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu.
Musí přitom splňovat následující pravidla:

- Testy pro jednotlivé uchazeče musí být vygenerovány z dostatečně velkého souboru otázek (počet otázek z jednotlivých kompetencí upřesněn níže), aby bylo možné vytvářet dostatečné počty různě sestavených testů.

- Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence.
- Pro každé kritérium existuje několik otázek.
- Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium stanovený počet otázek.
- Za úspěšné splnění testu se považuje 75 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Autorizovaná osoba vypracuje soubor 81 testových úloh, zaměřených na ověření znalostní složky vybraných kompetencí:

- Zpracování návrhu uživatelského rozhraní webové prezentace
  - kritérium a) - 12 otázek
- Evaluace návrhu webu
  - kritérium a) - 20 otázek
- Analýza a zhodnocení webu a jeho grafického návrhu
  - kritérium a) - 22 otázek
- Aplikace základů kognitivní psychologie a behaviorální ekonomie pro práci na webové prezentaci
  - kritérium b) - 27 otázek

Autorizovaná osoba zajistí vygenerování náhodného testu pro každého uchazeče, sestaveného z 32 otázek s následujícím zastoupením jednotlivých kritérií podle kompetencí:

- Zpracování návrhu uživatelského rozhraní
  - kritérium a) – 4 otázky
- Evaluace návrhu webu
  - kritérium a) - 10 otázek
- Analýza a zhodnocení webu a jeho grafického návrhu
  - kritérium a) - 10 otázek
- Aplikace základů kognitivní psychologie a behaviorální ekonomie pro práci na webové prezentaci
  - kritérium b) - 8 otázek

Testové otázky budou uzavřené, sestavené ze tří odpovědí, z nichž pouze jedna je správná. Všechny otázky jsou bodově rovnocenné.

V druhé části písemného ověření se uchazeč vyjadřuje volnou písemnou formou. Jedná se o následující kritéria v rámci uvedených kompetencí:

- Identifikace požadavků zákazníka o webových stránkách
  - kritérium e)
  - kritérium g)
- Základy uživatelského výzkumu
  - kritérium b)
  - kritérium c)
  - kritérium f)
- Zpracování návrhu obsahu a struktury webu
  - kritérium b)
- Analýza a zhodnocení webu a jeho grafického návrhu
  - kritérium b)

Ústní ověření

V rámci přípravy na zkoušku si uchazeč připraví poznámky ke kritériím hodnocení s ústním ověřením. Vlastní ústní zkoušení probíhá formou rozhovoru mezi AOs a uchazečem

Praktické předvedení s ústním ověřením

Uchazeč může v rámci praktické části zkoušky používat vlastní technické vybavení, ale je plně zodpovědný za propojení svého vybavení s projektorem. Alternativa je prezentovat pomocí počítače, který bude k dispozici v učebně (prezentaci je nutné přinést na flash disku ve formátu PDF).

Pro tuto část zkoušky vypracuje autorizovaná osoba soubor pěti zadání pro každé z následujících kritérií v rámci uvedených kompetencí:

- Identifikace požadavků zákazníka o webových stránkách
  - kritéria a), c), d), f), h)
- Základy uživatelského výzkumu

    - kritéria a), d), e)
- Zpracování návrhu obsahu a struktury webu
    - kritéria c), d)
- Zpracování návrhu uživatelského rozhraní webové prezentace
    - kritérium f)
- Analýza a zhodnocení webu a jeho grafického návrhu
    - kritérium c)

Pro zkoušku autorizovaná osoba zajistí náhodné vygenerování jednoho zadání pro každé z uvedených kriterií. Uchazečem vypracovaná řešení jednotlivých zadání budou ověřena v rámci úkolů 2 až 4 (viz níže). V rámci těchto úkolů budou současně ověřena vybraná kritéria, u kterých je uveden ústní způsob ověření.

V této části zkoušky uchazeč dostane sadu čtyř na sebe navazujících úkolů, které průřezově prověří praktické využívání znalostí a dovedností ze všech kompetencí.

Úkol 1 - Obhajoba samostatné práce

Cílem prvního úkolu praktické části je ověřit schopnost prezentovat výsledky a závěry z uživatelského testování (výsledky samostatné práce). Žadatel obhajuje jím zvolenou webovou prezentaci, připravený testovací scénář a výslednou zprávu. AOs ověřuje dotazy a doplňujícími otázkami správnost a postup vypracování zadaní. Nehodnotí se práce samotná, ale její obhajoba.

Je hodnocena kompetence "Evaluace návrhu webu" kritérium b) podle následujících hledisek:

- příprava testovacího scénáře - zde se hodnotí především pokrytí testovacích hypotéz a formulace jednotlivých úkolů,
- provedení uživatelského testování - zde se hodnotí zejména práce s účastníky, pokrytí všech oblastí ze scénáře a poměr doby, kdy hovoří moderátor vs. doby, kdy hovoří účastník,
- vyhodnocení testování - zde se hodnotí zejména kategorizace chyb podle závažnosti, způsob organizace výstupní zprávy a srozumitelnost navržených zlepšení.

Úkol 2 - Zpracování vstupních informací

Cílem druhého úkolu je prověřit schopnosti uchazeče pracovat s nekvalitním zadáním nebo zadavatelem, který nemá zkušenosti s tvorbou webu nebo vedením obdobných projektů. Uchazeč musí být schopen pomocí diskuze se zkoušejícím, který má roli klienta, zjistit informace, které mu v zadání chybí, definovat základní metriky (key performance indicators) úspěšnosti webu a naplánovat průběh projektu.

Jsou hodnocena následující kritéria z uvedené kompetence:

- Identifikace požadavků zákazníka o webových stránkách
    - kritéria a), b), c), d), f), h)

Úkol 3 - Informační architektura a návrh uživatelského rozhraní

Cílem třetího úkolu je prověřit schopnost navrhnout strukturu webové prezentace a navrhnout obsah tří typově odlišných stránek (např. titulní a dvě další důležité stránky odpovídající zadání).

Uchazeč navrhne strukturu webu na základě standardních postupů pro zadanou webovou prezentaci.

Jsou hodnocena následující kritéria z uvedených kompetencí:

a) Zpracování návrhu obsahu a struktury webu
    a) kritéria a), c)
b) Zpracování návrhu uživatelského rozhraní webové prezentace
    a) kritérium g)

Na základě zadání navrhne 3 konkrétní stránky. U jedné stránky si zvolí breakpointy pro alternativní zobrazení na zařízeních s jinou velikostí (např. smartphone, tablet, TV). Jinou stránku využije pro návrh formuláře, na kterém prokáže znalost relevantních návrhových vzorů. Volby návrhových vzorů a breakpointů odůvodní. Prokáže základní znalost použitelnosti, přístupnosti webových prezentací.

Jsou hodnocena následující kritéria z uvedených kompetencí:

- Zpracování návrhu obsahu a struktury webu
    - kritérium a), c), d)
- Zpracování návrhu uživatelského rozhraní webové prezentace
    - kritéria b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m)

Úkol 4 - Evaluace

Cílem čtvrtého úkolu je zjistit schopnosti objektivně zhodnotit stávající webovou prezentaci, předat informace klientovi a navrhnout možné způsoby nápravy.

Uchazeč vyjmenuje metody evaluace webové prezentace, jednu si zvolí a svou volbu odůvodní. V rámci tohoto úkolu

uchazeč využije svoji zpracovanou samostatnou práci z pohledu usefullness testing a ukáže, kde a jak uplatnil principy kognitivní psychologie. Navrhne způsob otestování jím navržené struktury webu pomocí metody Card sorting. Dostane návrh a na něm prokáže dovednost heuristické evaluace.
Jsou hodnocena následující kritéria z uvedených kompetencí:

- Zpracování návrhu obsahu a struktury webu
  - kritérium e)
- Analýza a zhodnocení webu a jeho grafického návrhu
  - kritérium c)
- Kognitivní psychologie a behaviorální ekonomie
  - kritérium a)
  -

Vypracované úkoly uchazeč předvede a obhájí v diskusi s AOs
Kromě těchto úkolů uchazeč na základě zadání vypracuje výstupní dokumenty uvedené v kompetenci "Základy uživatelského výzkumu" kritériích a), d), e) a ústně je obhájí.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro informační technologie a elektronické komunikace, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
MSD IT Global Innovation Center s. r. o.
Jan Řezáč (OSVČ, konzultant webů)
CA Technologies
IBM ČR